

О. М. Деркач, здобувач
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

МІСЦЕ СТРАХОВОГО СЕКТОРА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Відкритість національної економіки, з одного боку, сприяє розвитку та поглибленню економічних, виробничих, фінансових, соціальних, культурних та інших взаємовідносин між країнам. Проте, з іншого боку, це робить економіку держави більш уразливою до дії дестабілізуючих чинників релевантного зовнішнього середовища, турбулентності міжнародних фінансових і товарних ринків та загроз політичного і соціального характеру. Іншими словами, незважаючи на потужний потенціал розвитку відкритих економічних систем, у сучасних умовах глобалізації та інтеграції ринків вони характеризуються значною мінливістю, непередбачуваністю та ризиковістю.

Надзвичайної актуальності, з цієї точки зору, набувають питання підтримки стабільного функціонування економіки, захисту ключових інтересів економічних суб'єктів та забезпечення фінансової безпеки держави як основної складової її економічної безпеки.

Аналіз існуючих досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців у сфері фінансової безпеки держави свідчить про відсутність єдиного підходу до розуміння сутності даного поняття та виокремлення його основних складових. Так, ряд дослідників у структурі фінансової безпеки держави виділяють безпеку фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем.

На нашу думку, такий поділ є не досить обґрунтованим, оскільки, по-перше, безпека фінансової системи уже містить у собі наступні з виокремлених складових; по-друге, даний перелік не є вичерпним, адже ігноруються деякі сфери та відповідні суб'єкти фінансових відносин, що також відіграють суттєву роль у забезпеченні фінансової безпеки держави.

Так, вагомий вплив на рівень фінансової безпеки держави здійснює страховий ринок та рівень його розвитку. Адже через важелі страхового ринку на макрорівні здійснюється перерозподіл ризиків економічних суб'єктів, що гарантує забезпечення безперервного процесу відтворення, захист майнових інтересів фізичних і юридичних осіб. У разі ж настання непередбачуваної події за рахунок страхових виплат забезпечується повне або часткове відшкодування економічних збитків та, відповідно, оперативне відновлення господарської діяльності та мінімізація непрямих втрат, пов'язаних з порушеннями виробничого циклу. У свою чергу, на макрорівні страхування як економічний механізм перерозподілу ризиків забезпечує стійкість національної економіки до дії зовнішніх шоків та дозволяє нейтралізувати деструктивний вплив дестабілізуючих чинників. Недарма, на думку провідного фахівця страхової справи В. Д. Базилевича, “страхування – це імунна система суспільства, і чим вона сильніша, тим менше для нього загроз, тим захищеніші економіка та людина”.

Необхідно відзначити, що, окрім здійснення основної діяльності – страхування економічних інтересів суб'єктів господарювання, страхові компанії виступають також активними інституційними інвесторами. Акумулюючи значні обсяги надходжень у вигляді страхових премій, вони можуть суттєво впливати на формування інвестиційного попиту в державі та перерозподіл фінансових ресурсів між галузями, сферами економіки та окремими її суб'єктами. Таким чином, страховики впливають і на іншу складову фінансової безпеки держави – безпеку інвестиційного сектора.

Отже, в сучасних умовах розвитку ринкової економіки важливим завданням є підтримка фінансової безпеки держави, що, у свою чергу, залежить від стійкого та ефективного функціонування страхового ринку.

Деркач, О.М. Місце страхового сектора в забезпеченні фінансової безпеки держави [Текст] / О.М. Деркач // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доп. VI Міжнародної науково-практичної конференції (26 - 27 травня 2011 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2011. – Том 2. – С. 55.